

Kuruluş Yeri Seçimini Etkileyen Faktörlerin Düzce İli Açısından Değerlendirilmesi

Derya SEVİM KORKUT¹, Ahmet Muhlis DOĞAN², İlter BEKAR¹

Özet

Kuruluş yerinin işletmenin amaçlarına ulaşabilmesi için gerekli koşulları gerçekleştirebilecek özelliklere sahip olması gerekir. Düzce ili, Orman Ürünleri Endüstrisi açısından geçmişten bugüne önemli bir merkez olma özelliğine sahiptir. Bugün uygulanan Düzce ilini de kapsayan yatırım teşviklerinin yeni yatırımların yer seçim kriterlerinin değerlendirilmesinde etkili olduğu bir gerçektir.

Bu çalışmada Orman Endüstri alanında yeni bir yatırımın yapılması ihtiyacının ortaya çıkması ile bu yatırımın kuruluş yerinin seçiminde etkili olan bazı faktörler incelenmiş, kuruluş yeri açısından Düzce'nin seçilmesinde rol oynayan etkenler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuruluş yeri, orman ürünleri, Düzce

An Evaluation of Factors Affecting Facility Location Selection in Düzce

Abstract

The facility location selection is an important factor for reaching enterprise's goals. The city of Düzce is one of excessive and well established forest products industrial center in the country. With today's investment incentives, Düzce offers an advantage for site selection criteria.

This study investigates the need of new investments in forest products industry. In addition, some factors affecting location selection criteria were observed. And factors important for facility location selection in Düzce were evaluated.

Keywords: Facility location, forest products, Düzce

1.Giriş

Ekonomi günümüzde hızlı bir şekilde gelişmekte ve büyümektedir. “Doğru yerde, doğru zamanda, doğru nitelikte yatırım” ilkesi, ekonomi sürecinde var olmanın getirdiği temel ilkelerden olup, pek çok girişimcinin ilgisini çekmiştir.

Bir yatırım kararının verilmesi kadar önemli olan bir diğer sorun da işletmenin nerede kurulacağına saptanmasıdır. Verimlilik, kârlılık ve akılcı yöntem gibi işletmecilik ilkelerinin tümü daha işletme kurulmadan önce devreye girer ve işletmenin yaşamı boyunca devam eder. Bu ilkeler doğrultusunda bir işletmenin ülkenin hangi bölgesinde kurulacağına karar verilir (Sabuncuoğlu ve Tokol, 2009).

Bir üretim sisteminin tasarımında tesislerin kurulacağı coğrafi konumun belirlenmesi önemli ve öncelikli bir konudur. Coğrafi konum, tesisin iç yerleşim düzenini, yatırım ve işletme maliyetlerini, organizasyon yapısını önemli derecede etkiler (Üçüncü, 2003).

İşletmelerin kuruluş yeri denildiğinde genellikle üretim faaliyetlerinin üzerinde yürütüleceği yer anlaşılır. Herhangi bir malın veya hizmetin üretimini yapmak üzere yatırım yapmaya karar veren bir girişimci neyi, nasıl ve kaçta üreteceğine karar vermek için şüphesiz üretim yapacağı yeri de kararlaştırmak durumundadır (Ertürk, 2001).

Kuruluş yeri; bir işletmenin hammadde temini, üretim, depolama, dağıtım gibi temel üretim faaliyetlerini ve ömrü boyunca bunlara bağlı olan ekonomik amaçlarını

¹ Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Konuralp Yerleşkesi, 81620, Düzce

² Orman Endüstri Mühendisi, Düzce

gerçekleştirebileceği en uygun coğrafi yerdir (İlhan ve Burdurlu, 1993). Buna göre kuruluş yeri genel anlamda; işletmenin ana faaliyetlerini sürdürdüğü coğrafi yer olarak tanımlanabilir. Bir endüstri işletmesi için kuruluş yeri; tedarik, üretim, depolama ve dağıtım gibi temel fonksiyonların ve buna bağlı ekonomik amaçların gerçekleştirilebileceği en uygun yerdir (Kurtoğlu ve Tanrıtanır, 1995).

Kuruluş yeri bir yandan en uygun fiyat ve miktarda hammadde, işgücü temini sağlayacak diğer yandan da en düşük maliyetle dağıtım gerçekleştirebilecek; sonuç olarak işletmenin kârını maksimuma getirecek bir yer olmalıdır. Bu nedenle çok yönlü faktörlerin etkisi altında olan kuruluş yeri seçilirken objektif kararların verilmesi gerekir.

Kuruluş yeri seçiminde alınacak kararın uzun süre (40-50 yıl) işletmeyi aynı koşullar altında çalışma zorunda bırakacağından dolayı tüm faktörlerin göz önünde bulundurulması gerekir. Hatalı alınan bir karar süreç içinde sıkıntı yaşanmasına neden olarak üretim maliyetini ve kârlılığını doğrudan etkileyecektir. Bu nedenle kuruluş yeri seçiminde karar verirken aşağıda özetlenen bazı temel ilkelerin dikkate alınması gerekir (İlhan ve Burdurlu, 1993; Kobu, 2006).

- İşletmenin ihtiyaçları tarafsız bir şekilde incelenmeli, verilen kararlar objektif olmalıdır.
- Çalışmalar sistematik olarak sürdürülmeli, çok yönlü ve güvenilir kaynaklardan yararlanılmalıdır.
- Yer seçimi çalışmaları belirli aşamalar birbirine karıştırılmadan sıra ile yürütülmelidir.
- Her aşamanın gerektirdiği uzman kişi ve kuruluşlar titizlikle saptanarak yararlanma olanakları araştırılmalıdır.

Bu ilkelerin ışığı altında yapılacak yer seçimi çalışmalarının temel sorumluluğu tepe yönetimine aittir. İşletme yerinin seçimi, üretim faaliyetleri ve işletme organizasyonu birbiri üzerinde etkili olan alt sistemlerdir. Tepe yönetiminin bu alt sistemler arasındaki ilişkileri gören bir toplam sistem kavramı ile düşünmesi ve optimal sonuçları verecek politikaları ona göre saptaması gerekir (Kobu, 2006).

1.1.Kuruluş Yeri Seçiminin Aşamaları

Kuruluş yeri; fabrikanın kurulacağı bölgenin seçimi, bölge içerisinde spesifik bir alanın belirlenmesi ve fabrikanın kurulacağı arazinin seçimi olmak üzere üç aşamadan oluşan bir süreçtir (İlhan ve Burdurlu, 1993; Kobu, 2006).

1. *Fabrikanın kurulacağı bölgenin seçimi:* Pazar durumu, ulaşım, enerji, işgücü nitelikleri vb. gibi yer seçimi faktörleri, coğrafi bölgeleri esas alacak düzeyde tek tek incelenerek değerlendirilir (Marmara bölgesi, Doğu Anadolu Bölgesi gibi).

2. *Bölge içerisinde spesifik bir alanın belirlenmesi:* Bölge belirlendikten sonra; il, ilçe ve köy düzeyinde inceleme yapılarak alan seçilir (Marmara Bölgesinde Tekirdağ Kıyı şeridi, Batı Karadeniz Bölgesinde Düzce İli gibi).

3. *Fabrikanın kurulacağı arazinin seçimi:* Ulaşım, işgücü, nüfus eğilimi, iklim ve coğrafik faktörler vb. belirlendikten sonra fabrika kurmaya elverişli araziler arasından en uygun olanı seçilir.

Bölge, alan ve arazi seçimindeki faktörler çeşitli yöntemlerle değerlendirilir. Değerlendirmede dikkate alınan nokta; ölçülebilir ve uzun vadeli görünmeyen maliyet unsurlarının toplamını minimum yapan çözümün bulunmasıdır (Kurtoğlu ve Tanrıtanır, 1995).

1.2. Kuruluş Yeri Seçimini Etkileyen Faktörler

Bir üretim sisteminin kurulacağı yerin seçiminde etkili olan faktörler çok yönlü olup, burada ekonomik ve çevresel faktörler temel alınarak bir sınıflandırma yapılmıştır (İlhan ve Burdurlu, 1993).

A. Ekonomik Faktörler

1.Pazar büyüklüğü ve yakınlığı, 2.Hammadde kaynakları, 3.Taşıma olanakları, 4.Kuruluş maliyeti, 5.İşletme maliyeti, 6.Mevcut yatırımlar, 7.Devlet politikaları.

B. Çevresel Faktörler

1. Uluslar arası Faktörler (Uluslar arası ekonomik faktörler, örgütler; Askeri ve stratejik faktörler), 2.Ulusal Faktörler (Dış ticaret ve döviz politikası, Çevre sorunları politikası, Bölgesel kalkınma politikası), 3.Bölgesel Faktörler (Alt yapı, Bölgesel hizmet gücü, Vasıflı işgücü, İklim ve doğa koşulları)

Barutçugil'e göre ekonomik faktörler genel olarak işletmenin kontrol alanı içine giren ve işletme yönetimince alınacak kararlarla etkilenebilen faktörlerdir. Bunların maliyet ve kârlılık üzerinde etkileri açık ve kesindir. Çevresel faktörler ise, işletmenin denetimi dışında ortaya çıkan doğal, mali, politik, sosyal, yasal, ulusal ve uluslar arası koşulları içermektedir (Demirdöğen ve Bilgili, 2004).

Yer seçimini etkileyen faktörlerin etkileri endüstriden endüstriye büyük farklılıklar gösterir. Başlangıçta ideal bir kuruluş yeri gibi gözüken seçim, kısa bir süre sonra bu özelliğini kaybedebilir. Bu nedenle her kuruluş yeri, kendi koşulları içinde değerlendirilmelidir.

İşletmenin kurulacağı bölgenin seçimini etkileyen fiziksel faktörler arasında, enerji kaynaklarına yakınlık veya enerji maliyeti de önemli bir yere sahiptir. Ayrıca işletmenin dışarıdan tedarik etmeyi düşündüğü parçaları imal edecek yan sanayinin bulunuşu, hammadde tedarik ve depolama olanakları, hammadde ve mamul naklinde demiryolu, liman veya karayollarına yakınlık durumu önemli fiziksel faktörler arasındadır. İşletme ve yatırım maliyetleri açısından; işletmeye gelen ve giden malların nakliye maliyetleri, bölgesel işçi ücretleri düzeyi, vergiler, arazi fiyatları, inşaat masrafları, yakıt gibi faktörler kuruluş yerinin bulunduğu konuma bağlı olarak değişirler (Kobu, 2006).

Düzce'nin deprem yaşamasına karşın sanayileşmede gösterdiği en büyük gelişme son 10 yıl içerisinde gerçekleşmiştir. Düzce organize sanayi ve küçük sanayi siteleri ile sürekli gelişim içerisinde. Tarım ve sanayiye dayalı ekonomik zenginlik Düzce için büyük bir potansiyeldir. Düzce'nin yatırım alabilmesi ekonomik potansiyelin sürdürülmesi açısından son derece önem taşımaktadır (Anonim, 2009).

2. Amaç, Kapsam ve Yöntem

Bir işletme kurulurken; en uygun işletme kapasitesinin seçimi, en uygun üretim yönteminin seçimi ve en uygun işletme kuruluş yerinin seçimi olmak üzere göz önünde tutulan üç önemli teorik aşama vardır.

İşletmeler zaman içerisinde değişen şartlar ve gelişen pazar koşulları karşısında yeni yatırım yapma yoluna gidebilirler. Yeni yatırım yapma kararından önce; başka firmalara daha fazla iş vermek (fason imalat) ve mümkünse mevcut tesisleri büyütme yöntemleri denenebilir. Ancak zaman içerisinde bu alternatifler geçerliliğini yitirebilir. Bu durumda; yeni kurulacak bir fabrika ile yeni duruma ayak uydurmak ve mevcut tesisleri satmak, kapatmak veya hurdaya ayırmak ve baştan yeni bir fabrika yapmak yoluna gidilebilir (Kobu, 1996).

Yatırıma karar veren bir işletmeci kârlılık, verimlilik, etkinlik, ekonomiklik gibi işletme başarı göstergelerini en iyi bir biçimde gerçekleştirecek yeri arar (Erkut ve Baskak, 1997).

Türkiye’de orman ürünleri endüstrisinde yeni yatırım; eski işletmenin büyütülmesi, ortaklıklar ile birlikte yapılan yeni yatırımlar ve yabancı destekli yatırımlar olmak üzere üç ana başlık altında toplanabilir.

Bu araştırmada Orman Endüstri alanında yeni bir yatırımın (40.000m² açık alan ve 11.000 m² kapalı alana sahip 60 kişinin çalışması planlanan) yapılması ihtiyacının ortaya çıkması ile bu yatırımın kuruluş yerinin seçiminde etkili olan bazı faktörler incelenmiş, kuruluş yeri açısından Düzce’nin seçilmesinde rol oynayan etkenler değerlendirilmiştir.

X işletmesinin kuruluş yeri olarak, Düzce İlinin seçilmesi sürecinde kuruluş yeri seçimini etkileyen faktörler ile ilgili literatür ve bilimsel çalışmalarda yer alan kriterler açısından Düzce ili değerlendirildiğinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

3. Bulgular

3.1. Devlet Teşviki ve Bölgesel İmtiyazlar

Bir yatırımın finansmanı en önemli konudur. Yatırımın öz sermaye ile yapılması gelişmiş ülkelerde tercih edilen bir yöntem değildir. İdeal yöntem yatırım teşvik kredileri kullanılarak yatırım yapılmasıdır.

Teşvik politikalarının her ülkede giderek yaygınlaşmasında; gelişen ve değişen Pazar şartları, düşük maliyetli üretim arayışları, ülkeler açısından stratejik önemi olan ürünlerin üretimine öncelik verilmesi, insanların gelir düzeylerinin arttırılması ve bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi gibi nedenler bulunmaktadır (Borak, 2006).

06 Şubat 2004 Tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan *Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 5084 sayılı Kanun* ile bazı illerde vergi ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi temin etmek sureti ile yatırımların ve istihdamın arttırılması amaçlanmıştır (http://www.alomaliye.com/5084_sayili_kanun_yatirim.htm).

Devletler çeşitli sebeplere bağlı olarak ortaya çıkan, bölgeler arasındaki milli gelir farklılıklarına bağlı sosyokültürel olumsuzlukları ortadan kaldırmak veya büyük metropollerin üzerindeki yükü azaltmak için yatırım teşvik politikaları uygulamaktadır. Bugün Türkiye’de uygulanan Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Kanunu kapsamında göreceli olarak bazı bölgelerde yatırımların ve istihdam imkanlarının arttırılması amaçlanmaktadır. Yeni yatırım yapacak işletmeler 5084 sayılı kanunla tanımlanan şartları taşımak kaydı ile aşağıdaki imtiyazların biri veya hepsinden faydalanabilir.

- a. Gelir Vergisi Stopajı Teşviki
- b. Sigorta Primi İşveren Paylarında Teşvik
- c. Bedelsiz Yatırım Yeri Tahsisi
- d. Enerji Desteği (http://www.alomaliye.com/5084_sayili_kanun_yatirim.htm)

Düzce, 5084 sayılı kanun ile birlikte teşvik kapsamına giren illerin arasında coğrafi olarak en avantajlı il niteliğiyle de ön plana çıkmış, yatırımcıların yoğun ilgisi ile karşılaşmıştır. 1996 yılında kurulmuş olmasına rağmen küçük bir bölümünün tahsis edilebildiği 1. Organize Sanayi Bölgesi tamamen dolmuş, daha sonra bakanlık tarafından tescilli yapılan 2. Organize Sanayi Bölgesi’nde de yer kalmamıştır. Ayrıca, organize dışında da çok önemli yatırımlar mevcuttur (Anonim, 2009). Teşvik ile elde edilen imtiyazlar yatırımcılar açısından ciddi avantajlar sağlamaktadır.

3.1.2. Pazara Olan Yakınlık

Pazar faktörünün özelliği, işletme ister büyük, ister orta ya da küçük olsun fonksiyonları açısından tümünü yakından ilgilendirmesidir.

Günümüz teknolojisi ile bu konudaki sınırlar bazı sektörler için ortadan kalkmıştır. Ancak pazar hala yatırımcı için yer seçiminde çok önemlidir. Ulaşım ve nakliye maliyetler üzerinde son derece etkilidir. Özellikle kriz dönemlerinde işletmelerin maliyetleri düşürmede elindeki önemli argümanlardan biridir.

Düzce İli'nin Ankara ve İstanbul gibi iki büyük kentin arasında olması karayolu taşımacılığını özendirilmiş, ulaşım imkanlarını geliştirmiş ve ulaşım sektörünün gereksinimi olan yan sanayi ve küçük sanayi kuruluşlarının sayısını artırmıştır (Anonim, 2008). Her türlü mal ve hizmetin tüketildiği İstanbul pazarına yakınlık ve aynı zamanda Anadolu'nun diğer noktalarına yapılacak sevkıyatlarda karayolunun kullanılması Düzce'nin bu açıdan da göreceli olarak avantajlı olması tercih edilmesine sebeptir.

Nitekim geniş pazarlara yakın kurulan işletmeler daha hızlı ve daha düşük maliyetli dağıtım ve satış olanaklarına kavuşarak önemli bir üstünlük sağlarlar (Kurtoğlu ve Tanrıtanır, 1995). Yeni kurulan bu işletmelerin, bölgesel konumlarının verdiği avantaj ile kendilerine yakın pazarlarda daha etkin olabilme kolaylıklarına sahip olabilmeleri doğal bir sonuçtur. Bu durum ülke içerisindeki pazar rekabetini artırır, ayrıca pazarlama faaliyetlerine çok daha fazla önem verilmesini gerektirir (Aytin ve Sevim Korkut, 2007).

3.1.3. Hammadde Kaynaklarına Olan Mesafe ve Ulaşım İmkanları

Endüstriyel odun talebinin karşılanmasında tercih edilen yolların oranları bakımından, Düzce ülke genelinden farklı özellikler göstermektedir. İşletmelerin %32'si ithalat, %32'si Orman Genel Müdürlüğü (OGM), %26'sı tüccar aracılığı ve %10'u ise diğer yollarla hammadde temin etmektedirler (Aytin ve Sevim Korkut, 2007).

Kullanılan temel hammadde sayısının birden fazla olması durumunda işletmenin bu hammaddeleri en ekonomik olarak bir araya getirebileceği bir yerde kurulması önerilmektedir. Bir işletmenin hammaddelerini uygun maliyetlerle elde edebilmesi kadar, bunları fabrikaya ve ürünlerini de fabrikadan tüketicilerin bulunduğu pazarlara uygun maliyetlerle taşıyabilmesi büyük önem taşır (Kurtoğlu ve Tanrıtanır, 1995).

İthal hammaddenin kullanıldığı durumlarda limanlara olan yakınlık ve karayolu ile ulaşım imkanları değerlendirilir. Hammaddenin tomruk olarak kullanıldığı durumlarda yurt dışından deniz yolu ile getirilen tomrukların boşaltılması için, İzmit ili sınırları içerisinde yer alan limanlar tercih edilir. Hammaddenin Karayolu ile Düzce'ye sevk edilmesi süre ve maliyetler açısından alternatifler ile karşılaştırıldığında avantajlı olduğu görülmektedir. Özellikle egzotik ağaç tomrukların boyutları ve karayolu taşımacılığını kısıtlayan ağırlık limitleri sebebi ile zaman zaman bir tomruğun tek bir tırla sevk edilebildiği unutulmamalıdır.

3.1.4. Rakiplerin Yerleşim Yeri Tercihleri

Rakip firmalardan bir veya birkaçının yer tercihleri yeni yatırımların belirli bir bölgeye kaymasına sebep olabilir. Son yıllarda Düzce'de gözlenen bir durum olup, dolaylı olarak ve zamanla bir bölgenin veya şehrin yeni yatırımlar için tercih edilmesine sebep olabilir. Tüketiciler ve müşteriler ürünün üretildiği ve birden fazla üreticinin bulunduğu yere gelmekte, gelmişken aynı anda birkaç firma ile aynı ürün için görüşebilmekte, pazarlık etmekte ve satın almaktadır.

3.1.5. Arazi Fiyatları

Nispeten geniş arazilere duyulan ihtiyaç bu konunun da iyi değerlendirilmesini gerektirir. Genelde Türkiye’de yeni yatırımların ulusal karayollarına yakın olması istenir. Sanayi için tahsis edilen veya uygun olan alanların fiyatlarında hızla artışlar olması nedeniyle, arazinin yatırımla birlikte ileride yapacağı primde bu noktada göz önünde tutulur. Bu durum bazen yatırımcılarda alternatif düşüncelerin oluşmasına bile sebep olabilir.

Düzce ve civarında arazi fiyatları İstanbul ve yakın çevresi ile mukayese edildiğinde son derece makul olduğu görülmektedir. Bu durum özellikle sanayi tesisi kurulabilecek alanlarda 1/10 civarındadır.

3.1.6. İş Gücünün Niteliği

Gelişen teknoloji, üretim süreç ve cihazlarında kullanılan otomasyon ve bilgisayar programları, iş gücünün niteliğinde de değişikliğe sebep olmuştur.

Düzce ve civarında Orman Endüstrisi alanındaki üretim faaliyetleri eskiden beri süregelmektedir. Bu alanda çalışan iş gücünün kalifiye olduğu söylenemez. Çalışanların işi çalıştığı iş yerinde öğrenmesi yöntemi izlenmiştir. İş gücü, endüstriyel disiplinden uzak atölye bazındaki işletmelerde yapılan üretim ile ilgili temel bazı teknikleri, deneme yanılma yolu ile kazanmıştır.

Oysa Düzce’de iş gücünü Orman Endüstri Sektörü için ihtiyaç duyulan nitelik ve nicelikte eğitebilecek, çağın teknolojik gelişimine ve ihtiyaçlarına uygun teknik eğitim veren üniversite, yüksek okul ve meslek lisesi bulunmaktadır. Bu eğitim silsilesinden geçmiş çalışanların sektörün ihtiyaç duyulan kademelerinde istihdam edilmesi için bu alanda ciddi ve realist endüstriyel yatırımların artması gerekmektedir.

3.1.7. Toplum Yapısı ve Davranışları

Toplum ve birey birbirinin ayrılmaz birer parçasıdır. En geniş anlamda toplum insanları etkileyen ilişkiler bütünüdür. Ancak bir toplumdaki söz edebilmek için belirli şartlar gerekir. Bunlar ortak bir toprak, politik bir otoriteye uyum ve paylaşılan bir kültürdür. Paylaşılan kültürün şekillenmesinde sanayileşmenin rolü önemlidir.

Sanayi toplumlarında hayatın önceliklerini çalışma şartları belirler. Bu şartların benimsenmesi ve bir sistematik içinde işlenmesi toplumun bunu sindirmesi ile alakalıdır.

Düzce ili bu açıdan değerlendirildiğinde devletin teşvik politikasının da etkisi ile artan sanayi yatırımları ile toplumsal yaşamda sanayinin yansımaları gözlenmektedir.

3.1.8. İşçilik Maliyetleri

İşletmeler için hammadde kadar önem taşıyan başka bir faktörde işgücüdür. Özellikle kalifiye ve usta işçilik söz konusu olduğunda, buna gereksinim duyan işletmeleri kendisine çeker. Hammadde kaynaklarında kurulan işletmeler, hammaddeyi yarı mamul hale getirip işe yaramaz artıklarından kurtarırlar. Bu yarı mamul maddeler de işçiliğe veya pazara göre kuruluş yerine yönelen işletmelere biraz daha kolaylıkla taşınabilirler. Kısacası, özellikle imalat endüstrisinde önem taşıyan bu faktör, yan unsurları ile birlikte, girişimci için genelde ilk önce dikkate alınmaktadır (Can, 2005).

İşçilik giderleri yeni yatırım yeri seçilirken göz önünde tutulan önemli hususlardan biridir. Hayat şartları ülke ekonomisinin değişkenlerine bağlı olarak bölgesel bazda farklılıklar göstermekte bu da asgari yaşam standardının maliyetini farklı bir şekilde ortaya

koymaktadır. Düzce’de yaşam maliyetinin ülkenin metropolleri ile mukayese edildiğinde göreceli bir şekilde düşük olduğu rahatlıkla söylenebilir.

4. Sonuç

Girişimci, yeni kurulacak işletmesi için amaçlarına en iyi biçimde yardımcı olacak kuruluş yerini seçme eğilimini göstermelidir. İşletmeler kazançlarını en büyüktürmeye çalışan ya da büyüktürmek zorunluluğunda bulunan birimler olduklarına göre, aynı girdi daha çok çıktı elde etme yollarını arama çabası içinde olurlar (Alpugan, 1997).

Kuruluş yeri seçiminde alınacak kararın işletmeyi uzun bir süre belirli koşullar altında çalışmak zorunda bırakacağından dolayı, bütün faktörlerin göz önünde tutulması gerekir. Başlangıçta ideal gibi görünen bir kuruluş yeri, dikkate alınmayan bir faktör ya da gelişme nedeniyle kısa bir süre sonra bu özelliğini kaybedebilir.

Batı Karadeniz Bölgesi orman ve orman ürünleri açısından zengin olup; bu bölge içerisinde yer alan Bolu orman varlığı, Düzce ise orman endüstri ürünleri bakımından yoğun illerimizdir.

Son yıllarda Orman Endüstrisi alanında faaliyet gösteren firmaların yeni yatırım yeri olarak Düzce’yi seçmesinde teşvik kanunu ile yaratılan avantajların son derece etkili olduğu söylenebilir.

Türkiye’de en büyük endüstri pazarına sahip olan ilimiz İstanbul’dur. Pazara yakın olmak her üreticinin doğal olarak isteyeceği bir avantajdır. Düzce’nin coğrafik konumu bu nokta da önem arz etmektedir.

Düzce’nin 1999 depremlerinin ardından; kısa sürede yeniden kalkınabilmesi için 5084 sayılı yatırımların ve istihdamın teşviki kanun kapsamına girmesi ile Orman Ürünleri alanında Mobilya Sektöründe: 3, Parke Sektöründe: 2, Kereste Sektöründe: 3 yeni yatırım yeri olarak bu gerekçelerle Düzce’yi seçmiştir demek mümkündür.

Kaynaklar

- Anonim, 2008. Düzce İl Çevre Durum Raporu, Düzce Valiliği, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Düzce
- Alpugan O, Demir H, Oktav M, Üner N 1997. İşletme Ekonomisi ve Yönetimi, Beta Basımevi, İstanbul,
- Anonim, 2009. Düzce Ticaret ve Sanayi Odası resmi sitesi, <http://www.duzcetso.org.tr/Tr/Duzce-Ekonomi.aspx> [Ziyaret Tarihi: 29.02.2008]
- Aytin A, Sevim Korkut D 2007. Düzce Orman Ürünleri Sanayisi’nin Sorunları ve Çözüm Önerileri, Düzce Üniversitesi, Ormancılık Dergisi, 3(1), Haziran 2007, 1-17, ISSN: 1306-2182
- Borak, AU 2006. Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun (5084 S.K.) Düzce İline Etkilerinin Analitik Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Orman Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı.
- Can, H 2005. Organizasyon ve Yönetim, Siyasal Kitabevi, Ankara, ISBN 9757351156
- Demirdöğen O, Bilgili B 2004. Organize Sanayi Bölgeleri İçin Yer Seçimi Kararlarını Etkileyen Faktörler: Erzurum Örneği, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(2), 305-324.
<http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/SBED/issue/view/10>
- Erkut H, Baskak M 1997. Stratejiden Uygulamaya Tesis Tasarımı, İrfan Yayımcılık No:52, Yönetim Bilimleri Dizisi: 3, İkinci Baskı, İstanbul, ISBN 975-371-035-6

- Ertürk, M 2001. İşletme Biliminin Temel İlkeleri, Beta Basım Yayım Dağıtım, Yayın No.597, Eğitim Dizisi. 56, 5.Bası, ISBN 975-486-492-6.
- İlhan R, Burdurlu E 1993. Ağaç İşleri Endüstrisinde Fabrika Planlaması, Ankara.
- Kobu, B 1996. Üretim Yönetimi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Araştırma ve Yardım Vakfı Yayın No: 01, Avcıol Basım-Yayın İstanbul, ISBN 975-94850-0-1
- Kobu, B 2006. Üretim Yönetimi, Yayın No: 1598, İşletme-Ekonomi Dizisi:166, 13.Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, ISBN: 975-295-483-9.
- Kurtoğlu A, Tanrıtanır E 1995. Mobilya Endüstrisinde Fabrika Yeri Seçimi, Mobilya Dekorasyon Dergisi, Mayıs-Haziran 1995, Sayı: 6, sayfa:82-84
- Üçüncü, K 2003. Tesis Planlama, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Ders Notları: 68, Trabzon.
- Sabuncuoğlu Z, Tokol T 2009. İşletme, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, ISBN 975-00310-6-9
- http://www.alomaliye.com/5084_sayili_kanun_yatirim.htm [Ziyaret Tarihi:12.04.2010]